

**Говор чланице Делегације Парламентарне скупштине БиХ у
Парламентарној скупштини Централноевропске иницијативе (ЦЕИ),
Данијеле Мартиновић на засједању Парламентарне скупштине ЦЕИ у
оквиру теме "Унапрјеђење инфраструктуре промета као ефикасног
средства за интензивирање међусобних односа међу држава чланицама
ЦЕИ - Законодавне одредбе: експертиза, сарадња, изазови, проблеми"**

Кијев, 27. септембар 2012.

„Развој Основне транспортне мреже БиХ за придружење ЕУ мрежи (ТЕН-Т)“

„Регионалне студије Transport Infrastructure Regional Study (TIRS) 2001. и Regional Balkans Infrastructure Study-Transport (REBIS) 2003., које су урађене као основа за успостављање транспортне мреже југоисточне Европе (Западног Балкана) су финансиране средствима Европске комисије (ЕК) у којима су учествовале све организације и институције Босне и Херцеговине (БиХ), ентитета, Дистрикта Брчко БиХ. Овим студијама је претходила израда Транспорт Мастер Плана Босне и Херцеговине, који је финансирала Јарап International Cooperation Agency (JICA), а у изради су такођер учествовале све организације и институције Босне и Херцеговине (БиХ), ентитета, Дистрикта Брчко БиХ.

Одлука о транспортној мрежи југоисточне Европе (Западног Балкана) усвојена је 29. априла 2004., а потврђена је потписивањем Меморандума о разумијевању о развоју основне транспортне мреже југоисточне Европе (МоУ), потписан у Лухембургу 11. 06. 2004. Прилог Меморандума је мапа основне мреже, а потписнице су: Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Црна Гора, Србија, Македонија, Косово/УНСЦР и ЕК. Основну транспортну мрежу БиХ за придружење ЕУ мрежи чине:

- Путеви: - **Коридор В_ц**: Свилај – Сарајево – Бијача,
- Пловни путеви,
- Жељезничка пруга,
- Аеродроми: Сарајево и Бања Лука.
- Адендум на Меморандум за развој жељезничког транспорта потписан је у Тирани 04.12.2007. године. МоУ је утврдио листу захтјева везаних за сарадњу, размјену информација, унапређивање функционисања транспортне мреже, инвестиције и институционалну подршку.

Тијела за provedбу МоУ су: SEETO Steering Committee, SEETO Генерални Секретариат (сједиште у Београду) и Годишњи Министарски састанак.

Меморандумом о разумијевању договорена је припрема Вишегодишњег плана (*Multi-Annual Plan - MAP*), који се доноси на пет година и даје детаље о примјени меморандума. Општи циљ имплементације МоУ је повећање ефикасности, нижих трошкова и бољег квалитета услуга корисницима транспортне инфраструктуре како у земљама Западног Балкана, тако и изван региона. Као специфични циљеви наводе се:

- усмјеравање регионалне сарадње на начин који је битан за европску интеграцију региона;
- стварање информационе базе о функционисању Основне регионалне транспортне мреже;
- развијање програма мјера за унапређивање управљања основном мрежом;
- утврђивање листе најважнијих приоритетних инвестиционих пројеката за уклањање уских грла.

Процес припреме МАП-а је везан за националне програме и стратегије. Бројне консултације на састанцима Управног одбора, на различитим радионицама и радним групама, као и на годишњем састанку министара транспорта, допринијеле су бољем прикупљању података и размјени информација.

На Основну мрежу БиХ велики утицај имају сусједне земље. Потписнице Меморандума су дуго тражиле промјену Основне мреже и тај процес је врло оскудно урађен 2009. г., када су почели преговори о Транспортној заједници. Европска Комисија је дала критерије, а све потписнице Меморандума су доставиле своје приједлоге за модификацију Основне мреже. На Министарском састанку СЕЕТО у Загребу 03.12.2009. године усвојена је Модификована мрежа.

Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране (ратифициран), даје приоритет имплементацији Меморандума о разумијевању о развоју Основне регионалне транспортне мреже, постизање стандарда саобраћаја сличних онима у Заједници, развој транспортног система у Босни и Херцеговини који је компатибилан и усклађен са системом Заједнице, те унапређивање заштите околиша у области транспорта.

Интеграција транспортних мрежа се води кроз процес преговора земаља кандидата са Европском Комисијом по поглављима. Тај процес од свих потписница МоУ једино је завршила Република Хрватска у октобру 2010.г. Друге земље укључујући и БиХ требају интензивно да раде на припреми својих транспортних мрежа. Међународне финансијске институције (IFI's) и ЕК (IPA) са посебном организацијом West Balkan Investment Framework (WBIF) помажу овом процесу и везују се само за пројекте SEETO Comprehensive Network. Преглед и статус пројеката на Основној регионалној транспортној мрежи Босне и Херцеговине дат је у табели.“ (крај)